

Taşeron İşçilere Kadro Ya Da Acı Gerçekler

Taşeron işçilerin kadroya geçirilmesiyle ilgili olarak bazen lehte bazen de aleyhte olmak üzere çok sayıda demeç verilmektedir. Bu yazımızda konuyu bütün boyutlarıyla izah etmeye çalışacağız. Taşeron işçilere kadro verilmesiyle ilgili asıl trajedi ise kamu personel istihdam stratejisi olmamasının sorunu bu noktaya getirdiğinin dahi bilinmemesidir. - 14.03.2016

Kamudaki taşeron işçi alımlarının çıkış nedeni

Kamu kesiminde taşeron işçi istihdamı uzun yıllardır uygulanan bir yöntemdir. Kamuda esnek bir istihdam modeli haline gelen taşeron işçi istihdamı Ak Parti iktidarı süresince sayısı artarak devam etmiş ve sonunda duvara dayanmıştır. Özellikle sınavsız oluşu, göreve almanın ve sonlandırmanın kolay oluşu, zaman içerisinde sayısının bir milyona yaklaşmasına sebep olmuştur. İlerleyen zaman içerisinde, 4857 sayılı Kanunda taşeron işçiler lehine yapılan önemli düzenlemeler bu istihdam biçimini kadrolu işçi statüsüne döndürmek için ciddi bir baskı oluşturmıştır.

Taşeron işçilerin kadro beklentisi seçim öncesi zirve yaptırdı

1 Kasım seçimleri öncesinde muhalefet partilerinin hesapsız taahhütleri karşısında Ak Partinin seçim beyannamesinde yer verdiği; “Taşeronluk çerçevesinde kamunun ihtiyaç duyduğu işlerde çalışan taşeronları kamuda istihdam edeceğiz” ifadesi ile taşeron işçilerin kadro beklentisini zirveye çıkardı.

Hak elde etmede Türkiye uygulaması hep aynı yönde olmuştur. Yani, önce fiili durum oluşturulur, bilahare de fiili durumu kurtaran kanuni düzenleme arkasından gelir. Hatırlanacağı üzere, sözleşmeli personel istihdamında da önce sayı zirve yapmış, arkasından oluşan fiili durum, memur kadrosuna nakli getirmişti.

Bu kapsamda, kamu işyerlerinde çalışan alt işveren işçilerine; taraf olunan toplu iş sözleşmesinden yararlanma, kıdem tazminatını doğrudan ilgili kamu kurumundan alma, tüm alt işveren işçilerinin ücretlerinin ödenmesi ile yıllık ücretli izinlerini kullanmalarının garanti altına alınması kadroya adım adım yaklaşılmasının önemli sebepleridir.

Taşeron işçilerin kadroya alınmasının zorlukları

Taşeron işçilerin kamu kurumlarında kadroya alınmasının en önemli sıkıntılarını maddeler halinde sıralamak gerekirse;

- 1- Taşeron işçilerin kamu kurumlarında kadroya alınmasının en önemli sıkıntısı KPSS'ye giren ve atanma bekleyen milyonlarca adayın tepkisinin nasıl absorbe edileceğidir. Bu kadar aday atanma beklerken hiçbir sınava girmeden taşeron işçi olarak çalışanların kadroya alınması adalet duygusunu yerle bir edecektir. Hele hele kadro beklentisinin artması taşeron işçi sayısını daha da arttırmıştır.
- 2- Hiçbir kriter olmadan taşeron işçi olarak istihdam edilen işçilerin kadroya alınmasında bir milyona yakın taşeron işçinin getireceği mali yük ve kalite sorunu önemli bir risk oluşturmaktadır. Şayet bunlar arasından bir seçim yapılacaksa bu seçimin hangi kıstasa göre yapılacağının tespitindeki sıkıntılar ise sevinen ve üzülen dengesini gündeme getirecektir.
- 3- Yaklaşık 400 bin taşeron işçinin istihdam edildiği belediyeler, kadroya son derece soğuk bakmaktadır. Kadrolu işçinin çalıştırılmasındaki zorluklar ve hizmet kalitesi ile maliyetlerin yüksekliği belediyelerin taşerondaki ısrarının temel sebepleri arasındadır. Kadrolu işçilerin aşırı iş güvencesi, bunların çalıştırılmasındaki zorluklar, toplu sözleşme ve disiplin süreçlerinin sıklığı ve sendikaların aşırı müdahaleciliği yanında, taşeron işçilerin muhataplarının kamu kurumlarından ziyade taşeron olmaları, işçilerle kamu kurumlarından ziyade taşeronların karşı karşıya gelmeleri, işçinin aşırı rapor vb. sıkıntılarında doğrudan taşeronun kamu kurumları nezdindeki düştükleri sıkıntılar, iş güvencesinin zayıf oluşu, sendika ve toplu sözleşme baskısının olmaması, taşeronu kamu kurumları nezdinde daha kabul edilebilir kılmaktadır.
- 4- Diğer önemli bir sorun ise, taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi, büyük bir sektör haline gelen taşeronların yani bu alanda iş yapan işverenlerin tamamen işini sona erdirecektir. Yaklaşık bir milyon işçiyi istihdam eden işverenlerin bir anda sektörden çekilmesi anlamına gelen taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi, işverenleri hükümet nezdinde harekete geçirmiştir.

5- Taşeron işçilerin daha güvencesiz olması karşısında, kadrolu işçilerin siyaset yapma serbestisi gibi birçok hakkının olması kamu kurumlarını tedirgin etmektedir. Taşeron işçilere kadronun gündeme gelmesi, işin çok boyutlu olarak masaya yatırılmasını gerektirmiştir. Özellikle birçok kamu kurumunun yardımcı hizmetler sınıfındaki personeli çalıştırmadaki zorluğu bu kurumları taşeron çalıştırmaya itmiş ve bu personele yaptırdığı işleri taşeronla yaptırmaya ve hizmetli personel istihdamını sona erdirmesi taşeron işçi sayısını arttırmıştır. Taşeron istihdamıyla kamu kurumunun hizmet kalitesindeki artış taşeronun kadroya geçirilmesindeki isteksizliğin bir diğer önemli nedeni olup, bunların kadroya alınması eskiye dönüş anlamına gelecektir. Yani denenmiş yöntemler tekrar denenmek istenmemektedir.

Dananın kuyruğu asıl iş-yardımcı iş tanımıyla kopacak

6552 sayılı Kanunla 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda yapılan değişiklikle ihaleye çıkılabilecek yardımcı işlere ilişkin hizmet türlerini belirlemeye bakanlar kurulu yetkili kılınmıştır.

Buna göre; idarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması hâlinde personel çalıştırılmasına dayalı yardımcı işlere ilişkin hizmetler için ihaleye çıkılabilir. Bu kapsamda ihaleye çıkılabilecek yardımcı işlere ilişkin hizmet türlerini; idarelerin teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin mevzuatı, yerleşik yargı içtihatları ile 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesi dikkate alınmak suretiyle idareler itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye işçi, işveren ve kamu görevlileri konfederasyonları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Madde metni dikkatli incelendiğinde görüşten bahsedildiği görülecektir. Yani uygun görüş denilmediği için Maliye Bakanlığının ağırlığı tartışılmazdır. Sonuç olarak yardımcı işlere ilişkin hizmet türlerini belirleyecek bakanlar kurulu kararı ya ümitleri yeşertecek ya da tamamen söndürecektir. Çok bilinmeyenli bir denklemin sonucunu tahmin etmek öyle sanıldığı kadar kolay değildir. İşin bu kadar uzamasının sebebi de yukarıda sıralamaya çalıştığımız temel sıkıntılardan kaynaklanmaktadır. Kimse kızmazın biz gerçekleri yazdık. Acı ama, gerçek bu.

Kaynak : Yeni Şafak

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres:

Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA